

Република Србија
ВИШИ СУД У ЧАЧКУ
5П1.бр.11/16
27.07.2018.године
Чачак

У ИМЕ НАРОДА

Виши суд у Чачку, судија ██████████ у правној ствари тужиоца С. ██████████ Ђ. ██████████ М. ██████████ из Чачка, ул. Мила Станишића број 9, коју заступа пуномоћник адвокат ██████████ из Горњег Милановца, ██████████ туженог Република Србија Републички геодетски завод Београд, Ул. Булевар Војводе Мишића број 39 – Служба за катастар непокретности Чачак, Ул. Жупана Страцимира бр. 4, кога заступа законски заступник .Државно правобранилаштво Београд Одељење Краљево, уз учешће умешача на страни туженог Миодрага Радивојевића из Чачка, Потес Лозничко поље 1 број 44/1, Снежане Стефановић из Чачка, коју заступа пуномоћник адвокат ██████████ из Чачка и Драгане Пантовић из Чачка, Ул. Чачански партизански одред бр. 2, ког умешача као и умешача Радивојевић заступа пуномоћник адвокат ██████████ из Новог Сада Ул. Петра Драпшина број 56/II стан 1, ради спречавања злостављања на раду, вредност 20.000,00 динара, по одржаном рочишту за главну расправу дана 20.07.2018.године, коме су присуствовале странке и пуномоћници, донео је дана 27.07.2018.године

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца С. ██████████ Ђ. ██████████ М. ██████████ из Чачка којим је тражила да се према туженом утврди да је трпела злостављање на раду код туженог у периоду од 18.02.2016. до 23.11.2016.године од стране начелника службе Миодрага Радивојевића, заменика начелника службе Снежане Стефановић и шефа правне службе Драгане Пантовић, као **НЕОСНОВАН**.

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца којим је тражила да се тужени обавеже да спречи злостављање на раду које трпи тужилац од стране начелника службе Миодрага Радивојевића, заменика начелника службе Снежане Стефановић и шефа правне службе Драгане Пантовић, као **НЕОСНОВАН**.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом на име накнаде трошкова парничног поступка плати износ од 126.000,00 динара, првом и трећем умешачу као солидарним повериоцима износ од 255.000,00 динара, а другом умешачу износ од

126.000,0 динара, а све у року до 15 дана по пријему пресуде под претњом принудног извршења.

О бразложење

Тужилац је у тужби и на расправи преко пуномоћника истакла да код туженог ради од 1994. године, да је у претходних 10 година дошло до кадровских промена у руководећој структури што се негативно одразило на међуљудске односе у радном окружењу, да је са своје стране тужилац радила на стручном усавршавању тако што је добила звање мастер правника и самоиницијативно током годишњих одмора похађала семинаре и друге видове стручне едукације, а да су повећањем притиска због великог прилива предмета иначе нарушени међуљудски односи кулминирали до потпуног непоштовања личности запослених и потпуне нетolerанције у комуникацији од стране извршилаца зlostављања. У оквиру послова свог радног места тужилац је извршила промену у два предмета који су јој враћени на исправку без објашњења због чега, те да је од извршиоца зlostављања Драгане Пантовић добијала одговоре у маниру „да је она ту да куца а не да размишља“ и „зато што ја тако кажем“. Након више обраћања начелнику службе – извршиоцу зlostављања Миодрагу Радивојевићу, он је на исте реаговао, тако што је 11.04.2016. године наложио шефу правне службе да се тужиоцу више не дају предмети у рад. Тужиоцу је ускраћена елементарна комуникација са првим умешачем, услед чега се писаним путем, електронском поштом обраћала РГЗ Београд, а у поступку контроле по пријави овде тужиоца за незаконит рад службе нису нађене никакве неправилности. Понашање према тужиоцу је кулминирало њеним премештањем на друго радно место коначним решењем од 22.04.2016. године, што није резултат разлога који су наведени у решењу, већ настојањем да се тужилац као непожељна уклони са ранијих послова. Тужилац је иницирала и поступак посредовања, али исто није било непристрасно, јер у поступку није испоштована елементарна равноправност и једнакост странака, а сам поступак није окончан у законитом року. У истом је први умешач за тужиоца иронично изјављивао да је сада распоређена на софицирање радно место „где њен инжињерски потенцијал може доћи до пуног изражaja“, док је умешач Пантовић изјавила да би тужиљу требало поставити за начелника службе а Радивојевић да је треба поставити за директора РГЗ. Подсмење и омаловажавање је настављено и у наредна два дана, што је резултирало озбиљнијим нарушавањем психичког здравља тужиоца када јој је дијагностиковано психијатријско оболење депресија, па је тужилац неспособна за рад. У завршној речи пуномоћник тужиоца је предложио да се захтев усвоји, те да се тужени обавеже на накнаду парничних трошкова тужиоцу.

У одговору на тужбу и на расправи преко заступника тужени је оспорио наводе тужбе и тужбени захтев у целости, оспорио је вероватност да је било зlostављања и истакао да тужилац није у чињеничним наводима навела када је наводно зlostављање започето, није определила које су радње зlostављања, услед чега је тужба исуредна. Тужилац није испуњавала своје задатке и радне обавезе, услед чега овом тужбом покушава да оствари лукративне циљеве, одбијала је да

ради на начин како су јој претпостављени указивали, а у поступку контроле је утврђено да тужилац није поступала на исправан начин. У изјашњењу на припремном рочишту од 23.11.2017. године, заступник туженог је указао да тужилац у тужби није поступио у складу са законом и није определио које радње злостављања су лица која су означена као злостављачи извршили овде тужиоцу, нити је определјен период када су те радње извршене, нити конкретно које се радње односе на која лица. У завршној речи предложено је да се захтев одбије као неоснован, те да се тужилац обавеже на накнаду парничних трошкова туженом.

У одговору на тужбу и на расправи преко пуномоћника умешачи су оспорили наводе тужбе и тужбени захтев истичући да је тужба паушална без конкретних навођења наводних радњи злостављања, што је била обавеза тужиоца сходно одредбама Закона о спречавању злостављања на раду, да тужилац није доказала вероватност да је претрпела злостављање, да је из чињеничних навода у потпуности нејасно који је то период у коме је тужилац наводно претрпела злостављање, нити које су то конкретно радње за које тужилац сматра да представљају злостављање, те да је нејасно који период се односи на ког умешача као и које наводне радње злостављања тужилац везује за ког од наводних умешача, услед чега је предложено да се тужба одбаци као неуредна. Лица која су означена као умешачи су се све време према свим запосленима, укључујући и тужиоца, понашали коректно и осталим референтима а према опису свог радног места, давали су упушта за извршавање радних задатака, а радно место тужиоца на коме је сада распоређена је по условима рада боље од радног места на коме је била распоређена. У завршној речи предложено је да се тужбени захтев одбије као неоснован, јер тужилац није доказала радње злостављања, нема елемената бића радње злостављања из чл. 6 Закона о спречавању злостављања на раду, радње нису определјене ни у чињеничним наводима тужбе а ни у захтеву, а разлика у мишљењу и приступу решавања предмета не представља злостављање, јер у управним органима и међу запосленима нема самоуправљања, нема координације већ субординације. Тражени су и трошкови поступка.

У одговору на тужбу и на расправи други умешач је преко пуномоћника оспорио наводе тужбе, тужбени захтев у целости са истих разлога са којих је тужбени захтев оспорен од стране заступника туженог и пуномоћника првог и трећег умешача. У завршној речи је предложено да се захтев одбије као неоснован, јер из изведених доказа не произилази да су у конкретном случају испуњени услови које прописује чл. 6 Закона да се одређене радње сматрају као злостављање, јер у конкретном случају нема циља повређивања а радње злостављања се не могу извршити иенамерно, односно не постоји несвесно вршење злостављања на раду. Све несугласице које су постојале резултат су великог броја послова и малог обима запослених а одређени проблеми у раду нису имали за циљ злостављање тужиоца већ да се колико – толико доведе у ред служба и да се радни задаци извршавају код таквог обима посла и броја запослених. Тражени су и трошкови поступка.

Да би решио спорни однос суд је извео потребне доказе и њиховом оценом скупа и појдинаично у смислу чл. 8 ЗПП-а, одлучио као у изреци.

Решењем туженог 07 бр. 112-256/2016-1 од 22.04.2016. године, тужилац се почев од 27.04.2016. године премешта у Сектор за катастар непокретности, Службу за катастар непокретности Чачак на радно место за провођење промена у

бази катастра водова – графички део разврстана у звање сарадника. На предметно решење тужилац је уложила жалбу Жалбеној комисији Владе, која је одбијена решењем од 08.06.2016. године као неоснована.

У 2011. години код туженог је на снази био Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у РГЗ донет 27.12.2010. године и Правилник о изменама и допунама Правилника од 18.05.2011. године, при чему се у табеларном прегледу радних места са бројем државних службеника и намештеника по службама за катастар непокретности, утврђује да је у СКН Чачак на пословима радно место за провођење промена у БПКН-алфанумерички део предвиђено три извршиоца, а за послове на радном месту за провођење промена у графичком делу КВ два извршиоца. Према опису послова радног места на коме је тужилац била распоређена и на које је распоређена по решењу од 22.04.2016. године, утврђује се да послови оба радна места подразумевају провођење промена, контролу, односно накнадну проверу извршених промена, израду излазних докумената, заштиту и архивирање података, као и обављање других послова по налогу руководиоца групе, при чему је звање за радно место у Катастру непокретности сарадник, а у Катастру водова стручни геодетски сарадник. Оба радна места подразумевају стечено високо образовање на студијама првог степена – основне академске студије, основне стручковне студије, положен државни стручни испит и најмање три године радног искуства у струци.

Из решења туженог 07 бр. 112-524/2014-2 од 27.11.2014. године, утврђује се да се овде први умешач распоређује од 01.01.2015. године у Сектор за катастар непокретности, Служба за катастар непокретности Чачак на радно место начелника службе које решење је донето након ступања на снагу Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у РГЗ. Из преноса овлашћења из јануара 2015. године, измена овлашћења од 07.04.2015. године, измена и допуна овлашћења од 28.04.2016. године и појашњење акта о преносу овлашћења од 24.05.2016. године, утврђује се која је овлашћења директор Републичког геодетског завода пренео начелницима, шефовима и руководиоцима службе за катастар непокретности и то у свим секторима који су саставни део Републичког геодетског завода, те да је од 28.04.2016. године уведена класификација предмета и овлашћења шефа Одсека за управне и опште послове на потписивање управних предмета означених класификационим знацима као разлика у односу на претходни период када су предмете и решења потписивали начелници СКН односно лица геодетске струке која имају појединачно овлашћење за потписивање.

Из решења туженог од 18.12.2006. године, 01.11.2011. и 27.11.2014. године израђених за [REDACTED], дипл. геод. инг., произилази промена радног места, звања и коефицијента за обрачун и исплату плате овог запосленог почев од радног места са звањем саветник и коефицијентом од 2,53, преко звања самосталног саветника и коефицијента од 3,49 и самосталног стручног геодетског сарадника на радном месту шефа службе и коефицијентом од 3,66. Из сумарног прегледа промена израђеног од стране туженог за календарске 2013 – 2016. година, утврђује се укупан број проведених промена по запосленим лицима, према коме је тужилац у 2013. години провела 733 промене, у 2014. години 1040, у 2015. години 1272, а у 2016. години 402. Из информације о раду одсека за КВ у 2016. години и приоритетним задацима у 2017. години упућених начелнику службе од стране [REDACTED], утврђује се број запослених, број завршених и незавршених

предмета, те исказана потреба за повећањем броја запослених у предметном одсеку. Из огласа за запошљавање геодета и правника на пројекту Светске банке од 05.02.2016. године, утврђује се да је оглас расписан због потребе решавања заосталих предмета са почетком ангажовања март 2016. године и периодом трајања од 12 месеци, при чему је за подручје Чачак и Горњи Милановац предвиђено два геометра, један геодет и два правника. Према извештају о оцењивању првог умешача од 12.01.2017. године, утврђује се да је исти добио оцену 4,29 – истиче се, при чему је у одељку 3.1 „постигнути резултати“ оцењен оценом три за први и други квартал и оценом четири односно пет за трећи и четврти квартал, док је у одељку 3.2 „остала мерила за оцењивање“ оцењен оценом пет и оценом четири за квалитет сарадње, уз унети коментар „прилично добра сарадња са колегама и претпостављенима“.

Према одредби чл. 4 Кодекса понашања државних службеника, државни службеник обавља своју дужност у оквиру датог овлашћења, у складу са законом и другим прописом и поступа по правилима струке и одредбама овог Кодекса, а у одредби чл. 14 да у односима са претпостављенима, подређенима, другим државним службеницима и намештеницима, државни службеник поступа с дужном пажњом и поштовањем, те да је дужан да у односу са другим државним службеницима обезбеди потребну сарадњу, не омета процес рада, поспешује професионалне односе и радну атмосферу и да избегава радње које би имале штетне последице по углед органа. Према достављеној евиденцији присуства на послу у писаној форми тужени је водио евиденцију присуства запослених на послу у форми унетих потписа приликом доласка и одласка са рада, у којој евиденцији се налазе имена тужиоца и умешача ове парнице.

У периоду од 11.03.2016. до 17.04.2016. године, тужилац је упутила четири мејла туженом означених као „пријава“, „захтев за заштиту“ и „пријава против начелника СКН у Чачку Миодрага Радивојевића“ и „пријава против шефа правне службе Драгане Пантовић у СКН у Чачку“ са изнетим примедбама на рад службе, указивање на саопштење о преласку на друго радно место, недавања предмета у рад од 11.04.2016. године и указивање на уведену промену уз унету ознаку броја предмета. Мејлом од 25.10.2016. године, овде пуномоћник тужиоца је упутио мејл посреднику указивањем на неокончање поступка у законом предвиђеном року и додатног психичког притиска и омаловажавања, које подносилац захтева трпи у радном окружењу.

Тужилац је преко пуномоћника поднела захтев за покретање поступка за заштиту од злостављања на раду 17.08.2016. године са чињеничним наводима као у реферату тужбе, а одлуком о обустављању поступка посредовања донетог од стране посредника [REDACTED] дана 03.11.2016. године, обустављен је поступак, јер вођење истог није оправдано. Решење садржи кратак преглед записника о одржаним састанцима са тужиоцем и овде умешачима, као и изјаву посредника у пет тачака, те да је одлука базирана искључиво на прикупљеним усменим и писаним информацијама, а да вођење поступка није оправдано, јер не постоји воља страна у спору да се постигне споразум.

Из записника о извршеном управном и стручном надзору у СКН од 01.04.2016. године, утврђује се да је по радном налогу помоћника директора извршен стручни и управни надзор у СКН Чачак, којом приликом су прегледани предмети унетих ознака са закључком да није било утврђених недостатаца у

прегледаним предметима, а из дописа туженог од 20.06.2015. године и доставнице од 05.07.2016. године утврђује се да је овде тужилац изјавила приговор на записник од 01.04.2016. године, о чему је сачињен одговор од 20.06.2016. године, из чије садржине произилази да су наводи из приговора оцењени као неосновани. Из извештаја неуропсихијатријске ординације др. [REDACTED] од 27.10.2016. године, проистиче да је тужилац ове парнице у јуну добила решење о промени радног места, да је исто доживела као чин којим је омаловажена, а њен рад оцењен неадекватно, да је од јуна месеца прогресивно почела да осећа све лошије, те да су у последња два до три месеца тегобе израженије са унетим констатацијама „депресивно расположење, пад енергије. Сметње концентрације. Поремећај спавања“, дијагнозом „депресија“ и препоруком боловање и контрола за 10 дана.

Саслушана у својству парничне странке тужилац је истакла да је стални радни однос у Катастру Чачак засновала 16.11.1998. године, да је од 2006. године била распоређена на место руководиоца групе на провођењу промена, а од 2009. или 2011. године умешачи су јој били надређени. На радном месту на коме је радила до 22.04.2016. године, седела је у канцеларији где је било запослено шест особа, а фактички њих четворо су радили на обради предмета и у обављању послова свог радног места приметила је да умешачи не поштују прописе, на шта је прво указала умешачу [Драгани] и од ње тражила објашњење зашто се по одређеној групи предмета поступа на један, а по одређеној групи на други начин, а добила је одговор „ради онако како сам ти рекла“ и „ниси ти ту да размишљаш него да куцаш“ све уз ироничан смех и уз казивање да је она дипломирани правник са положеним правосудним испитом и да је она шеф. О томе је покушала да упозна и начелника службе, али он није имао времена за разговор са њом, покушавала је да о томе обавести и умешачу [Снежану], али ни са њом није успела да оствари комуникацију. Променом радног места променила је и канцеларију, то је простор који је делила још са двојицом колега, тај канцеларски простор је мањи од претходног, али по својој величини одговара броју запослених, нема разлике у погледу неповољнијих услова рада, а у канцеларију у коју је прешла, ту су и раније радила лица на катастру водова. Постоје предмети који су хитни по закону, по њима је приоритетно поступала, али је од својих претпостављених добијала захтеве за приоритетно решавање предмета који нису хитни по закону, а то су предмети њихових пријатеља и познаника, односно предмети где су умешачи имали личног интереса. У почетку је те предмете узимала преко реда и по њима радила, а од како је кренула да се додатно образује, завршила је Правни факултет на „Мегатренду“, схватила је да то тако не може и више није решавала предмете приоритетно по њиховим захтевима. У поступку ванредне контроле предмета, погрешила је у означи броја предмета, па је закључак лица која су вршила контролу да ту нема никаквих неправилности. На записник је писала приговор, али одговор добила није. Након те контроле начелник је сазвао састанак у највећој канцеларији, јавно је прочитao записник и речено је да ће се на тај начин поступати сваки пут ако се неко обрати Београду, односно реши да нешто пријави, при чему је први умешач њој лично рекао да има другове у РГЗ Београд, да има залеђину, да му је директор Завода друг из студенских дана. Међутим, када је следећи пут дошло упуство од Завода како треба поступати у поступцима озакоњења, то није прочитано. Чињеница је да је колега [REDACTED] шеф катастра водова, тражио испомоћ, а начелник је то искористио да би њу решењем из априла 2016.

године пребацио у ту службу. Она није била обучена за послове тог радног места и уз велико стрпљење и помоћ колеге [REDACTED] после неких 15-ак дана је оспособљена. Преко конкурса Светске банке по уговору о делу примљена је особа која је потпуно оспособљена на рад са програмом који се примењује у катастру водова, али он те послове није радио. Мобинг је доживела и пре преласка на ново радно место, јер јој неких 15-ак дана пре преласка нису давани предмети у рад. Никада није имала проблеме у коришћењу дана годишњег одмора, било је коментара да неки нису користили ни стари одмор, а да она хоће већ да иде на нови, омогућавани су јој слободни дани када је полагала испите на факултету, а проблеме је са начелником имала у ситуацији када се дешавало да у кратком времену мора да изађе па му се обраћала усменим путем, од њега није добијала никакав одговор, али је она одлазила. Њени одласци и доласци са паузе су стриктно контролисани, она се у принципу враћала у предвиђено време за паузу, никада је и каснила, а начелник јој се више пута обраћао у ходнику виком, говорио „где је она то и коме се јавила да иде на паузу“. Викао је на њу пред другим запосленима, и у својој канцеларији позове је па тамо виче на њу, она му је говорила да снизи тон, да не жели са њом тако да разговара, па када он не снизи тон, она изађе. Лице које је одређено за посредника, [REDACTED] је њој прво рекао да ту нема мобинга, записнички констатовано је све шта је рекла, али је на крају приликом израде решења изврнуо све оно што му је она казала. Умешачи Радивојевић и Пантовић су пред посредником имали непримерене коментаре – да је најбоље да је поставе за начелника, за директора [REDACTED] а посредник на ироничан тон и смех није имао никакав коментар. Начелник јој је и више пута претио премештајем у катастар водова у Гучу, а одлазак у Гучу је одлазак по казни. После поступка посредовања осетила је тегобе па се јавила на преглед код неуропсихијатра. Други запослени према њој нису променили понашање, а било је људи који су јој пружали подршку у контексту да је храбра, свака јој част што не дозвољава да неко угрожава њено достојанство, али не знају колико је то све паметно. По завршетку студија обавестила је начелника, а он је рекао да га то не интересује. Од Драгане Пантовић је покушала да добије објашњење зашто се различито поступа по предметима, покушала је то и писаним путем, одговор добила није, слала је мејлове Заводу у Београду, одговор добила није. Решења која је радила у нацрту ишла су код умешача Драгане на контролу, она је на то стављала парaf, а решења су потписивана раније од стране умешача [REDACTED] и начелника, а у задње време од стране начелника. На састанку је предочено да нема прекоредног поступања, осим ако се не поднесе захтев, а поједини предмети који су њој изношени такав захтев нису имали. У предмету директора болнице Милошевића, лични интерес начелника Радивојевића је био да се поступак убрза, јер је начелник требао да иде на операцију. Да ће изаћи са посла писала је обавештење, а молбу писала није, јер „није јој пало на памет“. Дешавало се да је неке странке траже док је била на паузи. Мисли да су у 2016. години и другим референтима поништавана решења о промени.

Умешач Миодраг Радивојевић истиче да је у Катастру почeo да ради 01.12.1994. године на разним извршилачким местима, да је од 01.07.2001. до 2008. године био директор Катастра Чачак, а након реорганизације у служби, његово радно место добија назив начелник. Лично је тужиоца поставио на радно место руководиоца групе, при чему се организација мењала на ходу, јер је пратила послове

које обавља Катастар. Од 01.01.2011. године сви запослени су добили нова решења о распореду, када је тужилац добила решење о распореду на радном месту на коме је радила до решења од 22.04.2016. године. До тада је фактички радила у одсеку умешача Пантовић, тако да су јој умештач Пантовић и он као начелник непосредно били претпостављени а умешач Стефановић, као његов заменик. Први проблеми су настали у различитој перцепцији тужиоца с једне стране и Драгане и Снежане са друге стране, како треба одређене предмете решавати. На једном састанку они су покушали тај проблем да реше, али је састанак завршен без икаквог закључка, јер се тужилац у једном тренутку њему обратила речима „срам те било“, након чега је изашла из канцеларије где је састанак одржаван. На ту реченицу није реаговао, био је затечен. С тим у вези са њом није разговарао ни тада а ни после. У Катастру не постоје тзв. „типска решења“, јер су и предмети све комплекснији, а да постоји проблем код израде нацрта решења од стране тужиоца, указивала му је не само умешач Драгана, већ и други правник [REDACTED]. Тужилац му се обраћала са надимком [REDACTED] иако је тражио од ње да му се обраћа службено, говорила му је да „многе предмете он на факултету није имао“. Везано за предмете који су били предмет контроле, он је знао да се она обраћа Београду, па се обратио Сектору – Београду и затражио надзор над тим предметима. У надзору је констатовано да је упуштење које је тужиоцу умешач Пантовић дала било исправно, који записник је на једном састанку дао да се прочита, при чему нико од троје умешача није извршио идентификацију тужиоца као лица које је све то иницирало. Тужилац је њих често називала организовани криминални трио. У поступку запошљавања преко Светске банке по уговору о делу, добили су пет запослених који су били у обавези да свакодневно достављају извештај Светској банци о послу који су тада завршили, тако да над њима није имао никакве ингеренције. У Одсеку за водове којим је руководио [REDACTED] у једном тренутку остао је само он да ради, због чега је као руководилац морао да изврши реорганизацију, а како је за те послове било потребно познавање дигиталног плана, који је најпре рађен у програму „Мап софт“, а потом „Аргис“, а тужилац је једина која је 2006. или 2007. године прошла обуку за „Мап софт“, рекао је умешачу Пантовићу да планира да њу пребаци код [REDACTED]. Са Драганом је отишао код тужиоца и њој то саопштио, у том тренутку она није реаговала, потом је тражила писани налог, а он се обратио Сектору – Београду, да јој се уради решење о распореду. На том радном месту постоји исти коефицијент, иста зарада, тражи се исти степен образовања, а исто је било упражњено по систематизацији од 11.04.2016. године, услед чега је од стране Београда урађено решење о премештају, на који је тужилац уложила жалбу која је одбијена. Против тог решења није водила управни спор. Од момента када је добио сазнање да има сагласност за премештај тужиоца, рекао је Драгани Пантовић као руководиоцу одсека да јој више не даје нове предмете, јер су тада били у заостатку од шест месеци, па је тужилац имала предмете по којима је могла да поступа и није тачно да није имала предмета у раду. Није тачно да је тужилац долазила код њега са циљем да реши нешто у вези комуникације са друга два умешача и да ју је он игнорисао, а тачно је да је једном или два пута имао са њом разговор везано за одсуство са паузе, али не зато што је контролисао где је она, већ зато што су је странке тражиле, услед чега ју је питао „докле ћеш се тако понашати“, при том мислећи на прекорачење сатнице за паузу. Није тачно да је стриктно контролисао само њено коришћење паузе, сви запослени када имају потребу да изађу у радно

време то им је омогућено, при чему тужилац никада није питала да изађе, већ само давала обавештења у смислу „ја идем тамо и тамо“, на шта он није реаговао, јер му питање није било ни упућено. Термин „софистицирање радно место“ подразумева да се на новом радном месту тражи познавање софтвера и да то више одговара инжињерском звању, док су остале констатације изнете као одговор на питање посредника упућено тужиоцу шта би она желела да ради, односно да самосталност и одговорност подразумева бити начелник службе, а повратак на радно место, у контексту потписивања решења о распореду, чини директор Завода. Странка [REDACTED] је захтев предао 29.12.2015. године, а код умешача дошао 02.02.2016. године, па како је истекао законски рок од 15 дана за одговор службе, отишао је код тужиоца и рекао јој да предмет узме и да уради преко реда, а она је тражила да то добије написмено, након чега је предмет узео од ње и дао другом референту. Од 01.07.2016. године установили су праксу да уколико је потребно да се предмет заврши за дан – два, да се пише ургенција, у коме странке објашњавају зашто им треба хитно решавање. У тренутку преласка тужиоца на ново радно место дигитални план водова се радио у програму „Аргис“, а једина особа која је прошла обуку за рад у том програму је [REDACTED] која обука је организована једном и то за руководиоце службе, а они су потом практично обучавали људе који су радили у њиховом сектору. Између ова два програма постоји велики број сличности. Одговорност за законитост у раду и за законитост решења је на умешачима, а лица која одговарају за законитост решења, по самом Закону имају овлашћење да издају налоге за исправку нацрта решења, која су изрицана свим референтима.

Умешач Снежана Стефановић истиче да у Катастру ради од јануара 1994. године, а од 1999. године на руководећем месту – шеф одржавања, од када је фактички претпостављена тужиоцу у контексту да предмете прегледа са геометарске тачке обраде, док правни део прегледају Драгана Пантовић и [REDACTED].

[REDACTED] На плану комуникације са тужиоцем било је проблема и раније, са другим запосленима није, при чему је њихов посао као претпостављених, давање упуштаја и смерница. Записник сачињен после контроле прочитан је на састанку, што се није десило само тада, већ су било која упуштаја и одређене промене ако су садржала напомену да са истима треба да се упознају сви запослени, читана на састанцима, који је сазивао начелник. На састанку који је одржан између тужиоца и умешача, тужилац није исказала своје мишљење зашто сматра да њих две издају погрешне налоге за поступање, већ је изнела оптужбе на рачун њих троје у контексту да раде шта хоће, да су организована криминална група, начелник је покушао са њом да разговара, а у једном тренутку она је рекла „срам те било“ и демонстративно напустила канцеларију. Извештаји о раду се раде квартално или „ад хок“ по потреби, тужилац никада није ванредно контролисана само она. Прекоредно решавање предмета односи се на примљене захтеве на истој непокретности, а један једини предмет који је у служби урађен прекоредно, урадила је тужилац. Тачно је да је тужилац тражила писани налог за поступање по предмету, никад нико других од запослених није тражио писани налог. У поступку контроле дати су не само предмети чије је бројеве тужилац означила, већ и предмети на које се суштински њена пријава односила, при чему је утврђено да у раду овог умешача и умешача Пантовић нема пропуста. У дужем периоду мења начелника службе и тврди да никада никоме није ускраћено коришћење годишњег

одмора, да је запосленима омогућено и да паузу користе и у другом периоду од прописаног, при чему су сви запослени питали за коришћење паузе, а тужилац је давала обавештења у контексту „излазим, отиша сам, нећу радити сутра“. У више прилика је установила да тужилац није била на свом радном месту, а да је за своје одсуство није обавестила, а остали запослени су на тај начин одсуствовали врло ретко и у изузетним ситуацијама. Овом умешачу није у знању да је икада повисила тон на тужиоца, начелник никада није повисио тон ни на друге запослене, једноставно он је човек који прича гласно. Радно место у Катастру водова са техничке стране струке је боље, имајући у виду да се ради посао струке без много контаката са странкама. Захтев да се раније реши предмет странка може да поднесе и писаним путем, а може и усмено и увек ће настојати да странци изађу у сусрет. У катастру водова у трентуку када је тужилац тамо прешла били су у употреби оба програма и „Мап софт“ и „Аргис“. Предмети који нису враћани тужиоцу и које је умешач Стефановић завршавала, нису враћани јер тужилац није хтела да поступи по усменом налогу шефа правне службе. Запослени [REDACTED], који је до 01.04.2016. године радио у катастру водова, конкурисао је на радно место финансирано од Светске банке, ту је примљен и од тада ради на другим пословима.

Умешач Драгана Пантовић је изјавила да у Катастру ради од 07.07.2004. године на неодређено време, да је од 2011. године шеф Одсека, а од 2010. године већ је давала инструкције тужиоцима и другим референтима за обраду предмета. Проблем у комуникацији са тужиоцем јавља се од 2011. и 2012. године, исти је постепено растао, а везан је за то што тужилац није хтела да ради по инструкцијама које јој је умешач давала у неким предметима, не у свим у којима је радила. Некада је тражила разлоге и објашњења, тврди да је не само тужиоцу већ и свим референтима увек давала објашњење, никад је није оставила без објашњења, никада у комуникацији са њом није истичала свој степен образовања. Обраћала се начелнику због проблема у комуникацији са тужиоцем, након чега је другом референту давала предмет, а разлог је у чињеници да када се врши провођење промена, то се одмах „види у рачунару“ и хитно је да се грешка отклони што пре. Тужилац је према њој имала непримерено обраћање и то у присуству трећих лица, то се дешавало и када је странка била присутна, говорила је да умешач не зна, да лупа глупости, да не зна хипотеку, јер је давно завршила факултет. На састанку који је одржан у канцеларији начелника где су били присутни сво четворо, где је требало да се покуша да се реши проблем у комуникацији, умешач Снежана је извукла извештај о раду свих референата и установили су да је тужилац урадила мање у односу на друге запослене које је поменула као лица од којих ради више. Тужилац никада није била предмет контроле само она, већ су извештаји рађени за све запослене. Тачно је да је не само тужиоцу већ и осталим референтима давала предмете да се ураде пре неких других, ради се о предметима где су странке подносиле захтеве а протекли су законски рокови за њихово решавање. Тужилац је такође имала молбе да се неки предмети по захтевима неких странака реше пре, што није било неуобичајено, јер су сви били запослени повремено били у овим ситуацијама. Упуства која су читана на заједничким састанцима тицала су се не само поступања по предметима већ и права запослених а записник о контроли је прочитан у циљу транспарентности у раду јер се у једном периоду пре те контроле, не само у катастру, у Чачку помињало да умешачи раде свашта, те да су њих троје

кriminalni trio, Nачелник ју је питао за мишљење пре него што је дао предлог да се тужилац премести на ново радно место, с обзиром да би она фактички остала без једног референта, са чим је била сагласна, јер је знала да преко Светске банке долазе два референта која ће то радити, да се ради о особама које су већ радиле у провођењу промена и знала је да могу одмах да преузму посао. Била је присутна када је Начелник тужиоцу саопштио да ће дати предлог за њен премештај, није одреаговала, а у периоду пре премештаја на ново радно место, њој нису давани нови предмети, решавала је своје, које је до тада примила. Није била присутна нити је чула да су друга два умешача викала на тужиоца, а у погледу спорних реченица искоришћених на заједничкој сесији изјаснила се исто као и остали умешачи.

Саслушана у својству сведока [REDACTED] је истакла да у Катастру ради од 1989. године, од 2002. – 2003. године ради као референт за израду дигиталног катастарског плана. Истакла је да начелник уме да повиси тон, он уопште тако говори, а никада није лично чула ни видела да неко од умешача има непримерено понашање према тужиоцу. Сведок лично је имала конфликтну ситуацију са начелником у јануару 2016. године, у време када су срећивали простор, мушкарци су били ангажовани на физичком делу посла, у једном тренутку њу је начелник питао да ли је ишла да то види, она му је рекла да је изнео све столове и на чему ће да слаже предмете, након чега је рекао да он не може све да мисли и да мора још неко да се укључи, након чега је сазвао састанак. Сведок се детаља не сећа, јер има прекид филма, а на састанку су били сви запослени, начелник је викао, ни на кога конкретно, једноставно на све њих у контексту да морају да се узбиље, да свако мора да ради свој посао. Пауза за доручак се у катастру користи између 09,00 и 10,00 сати, пауза траје 30 минута, она се не јавља када иде на паузу, није приметила да неко контролише њено време када се враћа. Када треба да изађе на дуже време, обраћа се умешачу Снежани као непосредно претпостављеној, каже јој где иде, због чега и када се враћа и никада јој није било ускраћено да у том контексту одсуствује са посла. Не зна због чега је дошло до премештаја тужиоца на друго радно место, зна да је због посла требало да се издвоје колеге које ће радити на инсталацијама, а сертификат за рад у другом дигиталном систему имају Снежана, тужилац С. [REDACTED] има га и [REDACTED]. У катастру Чачак 2016. године, дошло је пет људи финансиралих преко Светске банке, међу њима и [REDACTED] који је радио различите послове, једно време је радио и на дигиталном катастарском плану. Састанци који се одржавају су стручни састанци, на којима се разговара и о послу и када стигне неко саопштење из Београда, то се чита, није обратила пажњу да ли је на неком од тих састанака било прочитано неко другачије саопштење. Због конфликта са начелником сведок се поподне лоше осећала, дошла је Хитна помоћ, сутрадан се обратила свом изабраном лекару, није се обратила психологу и психијатру. Испред суднице пре рочишта на коме је саслушана, тужилац јој је показала неке папире које имају везе са судским поступком, то је неки захтев тужиоца са неким бројевима предмета, мисли да је захтев за увид у предмете. У архиву је прешла по личној жељи, када је колега који је то претходно радио отишао у пензију, питала је начелника и он је то њој одобрио.

Сведок [REDACTED] истиче да је у катастру радила од 1978. до 01.01.2017. године, када је отишла у пензију, да је једно време седела у истој канцеларији са тужиоцем у периоду 2002-2004. година, те да су јој умешачи Радивојевић и Снежана претпостављени. Једне прилике је отишла код тужиоца у канцеларију,

хтела је да је замоли да реши неки предмет прекоредно, она јој је одговорила да предмете не ради прекоредно, да сада пише неку жалбу и да има неки проблем. Сведок лично је имала конфлікт са начелником у августу 2016. године, када му је рекла да ће да изађе око два или пола три, јер има линијски такси до Београда, а он јој је на то рекао да га не зајашава, да му је дosta зајашавања. Била је јако узрујана, не може да се сети ко је изашао из канцеларије, а своју намеру изласка раније са посла је реализовала. Са Снежаном је имала потребу да комуницира у контексту када јој однесе дознаке или административну забрану, а она јој се углавном обраћала повишеним тоном. Након Катастра непокретности распоређена је на изради извештаја за странке, начелник јој се углавном обраћао када је од ње тражио да нешто хитно уради, када је стизала, излазила је у сусрет, када није стизала онда није. Није само начелник тако нешто од ње тражио, тражили су и други запослени и она се понашала на исти начин. Када је требала да изађе са радног места због приватног посла, ни једног ни другог претпостављеног није питала за одобрење, већ их је само обавештавала, дословце каже „ја идем“ и ту није било никакве полемике. Састанци у Катастру су се сазивали по потреби, а на питање суда сведок није могао да се изјасни да ли је било читања некаквих саопштења или упутства добијених од Завода Београд, јер је „углавном била искључена“. Односи у Катастру Чачак су били јако лоши, сви запослени нису били исто третирани од стране ово троје умешача, при чему су одређени запослени били грађани првог реда, а други запослени грађани ниже врсте, а тако се понашала умешач Снежана, а што се тиче начелника ту је било „и овако и онако“. Остали запослени мимо ово троје умешача, имали су добру, солидну комуникацију, посебно добра комуникација је била у канцеларији где је она седела. Није јој познато како су други запослени добијали инструкције за рад, да ли усмено или писмено.

Сведок [REDACTED] истиче да је у Катастру почeo да ради 11.06.1979. године као геометар, био је директор Катастра у периоду од 01.05.2000. до августа 2001. године, а њему претпостављени су били начелник и Снежана која је себи дала за право да мења начелника. Одржавани су састанци када су се читале одређене информације, на једном је прочитан и записник – извештај Комисије из Београда, а то је био записник о контроли одређених предмета, а садржина записника је била да Комисија није нашла никакве аномалије. Чини му се да је на крају састанка речено да ће се тако и убудуће радити, да ће бити транспарентно, да ће сви бити упознати. Пауза за доручак у Катастру је 30 минута, скоро сви су паузу користили у дужем периоду, сведок због тога није имао некакав проблем, дешавало се и да запослени излазе пре подне због неких приватних разлога, па су одређени запослени били привилеговани у контексту да су се само јављали формулацијом „ја одох“, те да су могли да излазе и по 3-4 пута седмично на сахране. Предмети који су били предмет контроле и за које је записник читан на састанку, били су тужиочеви и проблем је настао у различитом мишљењу односно поступању по тим предметима. Тужилац се према умешачима настојала да понаша нормално, али нормално понашање није добила од начелника и од Снежане. Када су 2014. – 2015. године ишли у Гучу за обуку за „Мап софт“, питао се шта ће са њима тужилац, помислио је да се нешто спрема за промену њеног радног места. Иначе до промене задужења долазило је и код других запослених, а то је било везано за потребе посла. Што се тиче програма за рад у Катастру водова, обуку су завршили Снежана и тужилац С. [REDACTED]. Сведок истиче и да у катастру неки раде

више, а неки забушавају, јер увек има људи који једноставно мање раде и извлаче се, што је било и када је он био директор. Привилегија је било и у контексту да колега ██████████ излази са судом на лице места, чиме добија вештачку награду, а сведок је једини вештак са лиценцом. Остале геодете су на терен ишли само када ██████████ физички није могао. Начелник је умео са повишеним тоном да се обраћа запосленима, у афекту, они га као таквог знају, сведок је лично имао једну непријатну ситуацију, када га је на ходнику у 10 до три срео, рекао му је да излази, да би ујутру био сазван састанак и речено да се уводи књига долазака и одлазака, која је после названа ██████████ књига“. Њему се умешач Снежана обраћала арогантно, у контексту када оде код ње на консултације, она гледа кроз прозор и каже му „шта си сад хтео ██████████“, а када је настало неки раскорак у предаји дознака, арогантно му је рекла „шта сада да ти радим“. Решења која је израђивао исправљао је по Снежанином упуству, она је иста потписивала, одговарала за законитост решења, не зна да ли је било неких проблема у вези са решењима које је израдио по Снежанином упуству. Сви умешачи су били присутни на састанку где је читан записник о контроли, они нису рекли да та контрола има везе са тужиоцем, већ када је састанак завршен тужилац је рекла да то има везе са њеним предметима. Нема тога ко у катастру није питао да се нешто уради преко реда, лично је питао и сведок и то не из било каквог интереса, већ је то сматрао оправданим. Никада није чуо да је умешач Пантовић истицала да је правник са положеним правосудним испитом.

Сведок ██████████ истиче да је 01.10.2008. године почела да ради у Комисији за излагање као представник грађана, потом од 2012. године у катастру по уговору на одређено време као референт на провођењу промена, где је радила и 2016. године. Непосредно претпостављени у смислу давања радних задатака били су Снежана Стефановић и Драгана Пантовић а тиме и начелник. Дешавало јој се да се решења враћају на исправку, а она је по њиховим налозима поступала. И осталим запосленима који су радили на провођењу промена, такође су враћани нацрти решења на исправку и запослени су по томе поступали. Мисли да су решења враћана и тужиоцу, при чему је тужилац по неким поступала, а за одређена решења је настајао проблем, јер тужилац није хтела да ради прекоредне предмете, строго се држала слова закона. Када су постојали проблеми, када се тужиоцу враћају нацрти решења на исправку, није било вике, није било непријатних речи, није било непријатних увреда, а што сведок истиче за ситуације када је томе лично присуствовала. Налози за прекоредно решавање предмета били су усмени, нису добијали писане налоге, њој лично је за сваки предмет саопштено зашто јој се предмет даје прекоредно. Пауза за доручак је од пола десет до десет, има одступања у смислу да се оде раније, а врати се касније, сведок никада није имала проблема код претпостављених због одступања од паузе. Странке су обично писале захтеве за прекоредно решавање предмета, било је различитих разлога „све што живот носи“. Запослени су се једни другима обраћали са захтевом за прекоредно решавање, обраћала се и тужилац, сведок је поступала по неким њеним предметима. Није чула да се умешач Драгана хвалила пред тужиоцем својим статусом. Код прекоредног решавања предмета у претежном делу су постојали писани захтеви а било је ситуација када нису постојали писани захтеви, а прошао је рок за израду решења.

Према одредби чл. 6 ст. 1 Закона о спречавању злостављања на раду, злостављање у смислу овог закона јесте свако активно и пасивно понашање према запосленом или групи запослених које се понавља, а које има за циљ или представља повреду достојанства, угледа, личног и професионалног интегритета, здравља, положаја запосленог и које изазива страх или ствара непријатељско понижавајуће или увредљиво окружење, погоршава услове рада, или доводи до тога да се запослени изолује или наведе да на сопствену иницијативу раскине радни однос или откаже уговор о раду или други уговор.

Понашања која могу да укажу на злостављање и од којих се треба уздржавати, као и она која се не сматрају злостављањем, дефинисани су чл. 12 и 13 Правилника о правилима понашања послодавца и запослених у вези са превенцијом и заштитом од злостављања на раду(„Сл. Гласник РС бр. 62/10).

Међу странкама је неспорно да су тужилац и умешачи запослени код туженог и да су до доношења решења од 24.04.2016. године умешачи били непосредно претпостављени тужиоцу, након чега само први умешач као начелник службе у Чачку, остаје претпостављени тужиоцу.

Спорна је основаност захтева.

Оценом изведенih доказа суд утврђује да тужбени захтев није основан.

Тужилац саслушана у својству парничне странке истиче да је у обављању послова свог радног места приметила да умешачи не поштују прописе на шта је најпре указивала умешачу Пантовић и тражила објашњење зашто се по одређеној групи предмета поступа на један, а по одређеној групи предмета на други начин, на шта је добила одговор „ради онако како сам ти рекла“ и „ниси ти ту да размишљаш него да куцаш“ уз ироничан смех и уз казивање да је она дипломирани правник са положним правосудним испитом и да је она шеф, које наводе означени умешач оспорава. Означене формулатије би представљале неоправдано и намерно онемогућавање запосленог да изнесе своје мишљење односно понашање које би указивало на злостављање на раду, међутим, не само да предметне формулатије нису потврђене од стране осталих саслушаних лица, исте, по уверењу овог суда, нису ни изречене на описан начин, нити је указивање на пропусте у раду тужиоца, приликом израде нацрта решења учињено у циљу повреде заштићених добара по чл. 6 ст. 1 Закона. Из изјашњења умешача саслушаних у току поступка проистиче да је проблем у комуникацији између тужиоца са једне стране и њих са друге стране настало у разлици мишљења, што потврђује и сведок [REDACTED] док сведок [REDACTED] потврђује изјашњење умешача да су нацрти решења враћани на исправку и осталим запосленима који су радили на истом реферату као и тужилац, да су враћани и сведоку лично, при чему је сведок по издатим упутствима поступала, док сведок [REDACTED] истиче да му није у знању да је са решењима која је израдио по упуству умешача [REDACTED] било проблема у наставку поступка.

Неспорно је да су предмети које је тужилац у реферату тужбе означила као пример различитог давања налога претпостављених, били предмет контроле, по изјашњењу првог умешача по његовом захтеву упућеног Београду. Тужилац истиче да чињеница да у истима није пронађена никаква неправилност је резултат погрешно означених бројева са њене стране и да је на записник о контроли уложила приговор, на који није добила одговор. Овакву тврђњу тужиоца суд не прихвата, јер не само да изјашњења умешача проистиче да су осим предмета под

бројевима означеним од тужиоца, за поступак контроле изнети предмети на које се примедба тужиоца заиста односила, већ и на основу самог записника о контроли из кога се јасно утврђује да је предмет контроле било више предмета. Није тачна ни тврђња тужиоца да одговор по приговору на записник није добила, јер се из записника о извршеном управном и стручном надзору од 01.04.2016. године, одговора на примедбе тужиоца од 20.06.2016. године и повратнице у списима предмета, утврђује да је одговор сачињен и уручен тужиоцу.

Тужилац саслушана у својству парничне странке истиче да је од својих претпостављених добијала захтеве да по одређеним предметима ради приоритетно, а исти нису били предмети хитни по закону, да се радило о предметима њихових пријатеља и познаника односно предметима где су умешачи имали личног интереса, да је ту било и непоштовања прописа, те да је у почетку поступала по њиховим захтевима, а када је кренула да се додатно образује и када је завршила Правни факултет на „Мегатренду“ схватила је да то тако не може и није више решавала предмете приоритетно по њиховим захтевима. Ова тврђња тужиоца најпре указује на тачност навода умешача да је тужилац за исте употребљавала негативне конотације у смислу да „раде шта хоће“; чиме је имплицирала и непоштовање прописа са њихове стране. Иако тужба истиче да су означени бројеви предмета у реферату дати само као пример, суд овако изнете тврђње у исказу тужиоца не може прихватити ни као вероватне, јер је неспорна чињеница да је управни поступак двестепени-и-да-по окончању истог постоји могућност вођења и управног спора, уз неспорну чињеницу постојања и кривичне одговорности за више кривичних дела која се могу извршити у служби, па се оцена тужиоца да у поступању умешача има незаконитости може прихватити само као субјективна процена а не и као доказ незаконитости рада умешача. Овакав закључак суд базира и на записнику о контроли и управном надзору од 01.04.2016. године, али и на неспорној чињеници да је тужилац у међувремену завршила Правни факултет што је друга едукација поред звања геометра као занимања са којим је засновала радни однос код туженог. Тиме је тужилац по уверењу овог суда била у ситуацији да радне налоге изречене од другог и трећег умешача цени са позиције геодетске и правне струке, а тиме и да са оба умешача дође у ситуацију различите прерцепције приступања решавању одређених предмета. Неспорно је да је за примену прописа у пракси неопходно познавање истих, али се тумачење прописа осим на њиховом познавању заснива и на искуству, као што је и неспорно и да је у тумачењу прописа могућа разлика у правном ставу. Међутим, код неспорне чињенице да решења чије је нацрте израђивала тужилац потписују умешачи као њени претпостављени, који аналогно тome и одговарају за законитост истих и установљеног принципа субординације, мобинг не представља враћање решења на исправку. Исто би могло бити злостављање на раду да је предузимано само у односу на тужиоца, али из свих изведенih доказа јасно се утврђује да су нацрти решења враћани и осталим референтима.

Тужилац истиче и да су умешачи пред њу постављали захтеве за приоритетно завршавање предмета који нису били хитни по закону. Из свих изведенih доказа проистиче да је у Служби за катастар непокретности у Чачку у спорном периоду био повећан број предмета у раду и мањи број извршилаца од систематизованих, што је неминовно довело до застоја у решавању предмета. Ова чињеница проистиче и из огласа туженог од 05.02.2016. године за пријем на рад по

уговору о делу пет извршилаца за рад у служби у Чачку, који пројекат је финансиран преко Светске банке, из чије садржине управо проистиче да ће лица по уговору бити ангажована на „решавању заосталих предмета“. Из изведенih доказа произилази и да је у једном тренутку уведено подношење писаних захтева странака за приоритетно поступање, с чим у вези тужилац истиче да у предметима по којима су умешачи од ње захтевали приоритетно поступање, није било писаног захтева, а сведок [REDACTED] да је проблем настао јер тужилац није хтела да ради прекоредне предмете „стриктно се држала слова закона“. Међутим, код изјашњења свих осталих саслушаних лица да су и сами запослени једни од других тражили приоритетно поступање по одређеним предметима, при чему по тврдњи сведока [REDACTED] то је радио и он лично не из било каквог интереса, већ што је то сматрао оправдани. Код изнете тврдње умешача и сведока [REDACTED] о роковима за решавање предмета који су због повећаног броја предмета, а смањеног броја извршилаца протекли и која тврдња од стране тужбе није оспорена у току поступка, то се одбијање тужиоца да приоритетно решава предмете по захтеву умешача своди на одбијање сарадње у ситуацији када је заостatak у раду условио и писане и усмене захтеве странака за приоритетно поступање и такве захтеве самих запослених, а које је према изведенim доказима упућивала и сама тужилац другим референтима. Стога њено указивање у току саслушања да се ради о личним интересима умешача није ни доказано, ни прихватљиво, јер наспрам уопштене формулатије тужиоца и указивања на предмет директора болнице [REDACTED] и довођења тог предмета у везу са одлaskom првог умешача на операцију, из исказа првог умешача који прецизно опредељује датум пријема предмета у рад и датум поднетог захтева, јасно је да су истекли рокови о којима су се саслушана лица изјашњавала као о предвиђеним роковима за решавање предмета, услед чега се не може прихватити исказ тужиоца у делу да је захтев првог умешача условљен сопственим интересом.

Из изведенih доказа проистиче и да су предмети по којима је тужилац одбила исправку по налогу другог и трећег умешача давани другим референтима. По ставу суда, поштовање управног поступка и начела субординације би водило налогу за поступање под претњом законом предвиђених последица, а не давању предмета у рад другом запосленом, што је неспорно изостало не само у односу на тужиоца, већ генерално и за друге пропусте запослених, како то први и други умешач истичу „због мира у кући“. Код прихваћене тврдње трећег умешача да је код грешке која се „одмах види у компјутеру“, потребно да се у кратком року изврши исправка, суд прихвата да је давање предмета другом референту била перцепција руководства да ће се на тај начин предмет решити у краћем року, а овако поступање у ситуацији малог броја запослених, који су „ту између себе, слични по годинама и радном стажу“, довело је до померања границе између професионалног и приватног односа, што су запослени а међу њима и тужилац, користили у мери својих потреба.

Наиме, тужилац саслушана у својству парничне странке истиче да је само у односу на њу стриктно контролисан одлазак и долазак са паузе, те да јој се начелник више пута обраћао у ходнику и говорио где је она, коме се јавила да иде на паузу. Саслушани умешачи истичу да тужилац у том контексту није контролисана већ да се дешавало да је странке траже, да је чекају, а да тужилац није на свом радном месту. Према изјашњењу свих саслушаних лица да сви

запослени паузу користе у дужем времену од предвиђених 30 минута и да су за време радног времена излазили због потреба приватног посла и у другим терминима, суд не приhvата тврђу тужиоца да је само у односу на њу вршена стриктна контрола, већ закључује да су запослени, а међу њима и тужилац право на паузу користили у већем обimu и чешће од законом признатог. Умешачи су сагласни у тврђњи да се тужилац код изалска са посла мимо паузе, обраћала исказном а не упитном реченицом, што код изјашњења сведока [ ] да је претпостављене обавештавала реченицом „ја идем“ и да ту „није било никакве полемике“ и изјашњења сведока [ ] да су привилеговани запослени излазили често уз реченицу „ја одох“, суд потпуно приhvата тврђу умешача да им се тужилац обраћала истоврсном исказном реченицом, услед чега нема места приhvатању ни као вероватним, тврђе тужбе да је само у односу на тужиоца вршена контрола. Сведок [ ] истиче да међу привилегованима није била тужилац, што суд не приhvата, јер сам тужилац саслушана у својству парничне странке истиче да је писала обавештење да ће изаћи са посла а да јој „није пало на памет“ да пише молбу. Код изјашњења сведока [ ] да је након обавештења првог умешача као начелника да ће он изаћи са посла раније и изјашњење сведока [ ] да је и поред негодовања првог умешача у једној прилици да ће изаћи раније ту своју намеру и реализовала, увођење тзв. [ ] књиге“, као евиденције присуства и одсуства са рада, ни по чл. 12 Правилника није зlostављање на раду већ мера у циљу успостављања радне дисциплине и то, по уверењу овог суда, у циљу боље организације посла управо имајући у виду број предмета у раду и број извршилаца.

Тужилац саслушана у својству парничне странке истиче да је на састанку који је сазван после поступка контроле прочитан записник о контроли уз изјашњење да ће тако бити сваки пут ако се неко обрати Београду, односно реши да нешто пријави, што би имплицирало „претњу“ запосленима. Међутим, код утврђене чињенице да су се на стручним састанцима читала обавештења која се тичу уједначавања праксе и права запослених при чему на конкретном састанку није извршена идентификација тужиоца као подносиоца пријаве, већ је то учинила тужилац сама по завршетку састанка, не може се извући закључак да је тужилац овим поводом на било који начин осећала угроженост своје радноправне позиције, личног или професионалног достојанства, већ управо као доказ права и могућности запослених да се изван оквира непосредног радног окружења обрате институцији у којој раде. Тужилац истиче и да следеће саопштење везано за поступак озакоњења где је указано на пропусте у раду другог и трећег умешача није прочитано, а исто је објављено на сајту Завода. Други умешач у свом исказу истиче да се ради о једном предмету решаваном по ступању на снагу Закона о озакоњењу, а тиме и у одсуству праксе, при чему је у коначном исходу утврђено да је служба у Чачку поступила у складу са законом. За разлику од уопштеног изјашњења тужиоца, изјашњење другог умешача је конкретно а тиме и прихватљиво, али и да је тачан навод тужиоца код њеног изјашњења да је саопштење објављено на сајту који неспорно могу да користе сви запослени и коме тужилац може приступити и код куће, не може се прихватити да исто није прочитано због пропуста у раду умешача, а тиме ни као евентуална могућност сакривања информације, имајући у виду објаву на интернет страници туженог, која је осим запосленима у служби у Чачку, доступна свим службама Катастра у Републици Србији.

Из реферета тужбе проистиче да је мобинг тужилац доживела и у премештају на друго радно место по решењу од 22.04.2016. године, јер исто није узроковано потребама посла, већ „уклањањем тужиоца као непожељне“ са претходног радног места. Тужилац истиче и да обуку за рад на новом радном месту није имала, да је за исто било потребно познавање програма „Аргис“ уместо програма „Мап софт“, те да је [REDACTED] имао адекватну обуку, а да је распоређен на друго радно место. Умешачи истичу, а што не спори ни сам тужилац, да је прошла обуку за рад у програму „Мап софт“, да је други програм само унапређена верзија овог програма и да је обуку за исти прошао само [REDACTED]. [REDACTED] као руководилац службе Катастра водова, након чега је практично обучио [REDACTED], а које наводе тужба у току поступка није ospорila. Тужилац истиче и да је уз залагање [REDACTED] за 15-ак дана оспособљена за рад, након чега је за неких 2,5 месеца успела да реши неких 40 предмета, па је колега [REDACTED] могао да ради и ове послове припреме извештаја, што спада у послове његовог радног места. Појединачни акт послодавца не представља радњу злостављања и против истог је предвиђен поступак заштите који је у конкретном случају тужилац искористила у делу писања жалбе на решење туженог жалбеној Комисији Владе, која је одбијена решењем од 08.06.2016. године, након чега није водила управни спор. Испитујући вероватност навода тужбе да је премештај „уклањање“ тужиоца као непожељне на претходном радном месту, суд из свих изведенih доказа закључује да овај навод није ни основан, ни вероватан. Сам тужилац истиче да је [REDACTED] тражио испомоћ, а то проистиче из информације о раду одсека за КВ у 2016. години, а код неспорне чињенице да је тужилац прошла обуку за рад у једном програму као основу за обављање послова на том радном месту и прихваћање тврђење другог умешача да су у моменту преласка тужиоца на радно место у водове у употреби била оба програма, не може се прихватити тврђења тужиоца да је премештај извршен из других разлога а не због потреба организације посла, при чему тврђења тужиоца о времену за које је оспособљена за рад а потом броју решених предмета, указује да је тужилац имала основу знања за рад на новом радном месту. Осим тога, премештај је био и у складу са важећом систематизацијом што је потврђено одлуком жалбене Комисије Владе, против кога тужилац није водила управни спор. Тужилац истиче да је премештајем на ново радно место премештена у канцеларију која по површини одговара броју запослених, која ни по другим карактеристикама није неповољнија у односу на претходну, те да се ради о простору у коме су одувек седели запослени у Катастру водова. Стога изменом радног места тужилац није доведена ни у неповољније радно окружење што би могло представљати један вид злостављања на раду. Када се уз то има у виду и тврђења тужиоца да се други од ње нису дистанцирали, онда нема ни изолације тужиоца као вида злостављања на раду. Тужиоцу на новом радном месту није смањена зарада, а тужилац не тврди ни да су јој ускраћена средства за обављање поса, што би могло представљати узнемирање, па ни по овим основима нема места усвајању тужбеног захтева. У односу на указивање да је [REDACTED] обучен за рад на новом радном месту тужиоца и аналогно томе да није имало места њеном премештају, код тврђење умешача, коју тужилац није ospорila, да је [REDACTED] конкурисао за рад по пројекту Светске банке, чиме је задужен за одређене послове и у обавези да на дневном нивоу доставља извештај Светској банци, не може се прихватити тврђења

тужиоца да је постојала могућност задржавања [REDACTED] на претходном радном месту, јер по прихваћеној тврђњи првог умешача предметно радно место је по систематизацији било упражњено, а за [REDACTED] као и остале који су запослени по уговору о делу, није имао ингеренције за давање других задужења, осим оних за које су засновали уговор о делу.

По тврђњи тужбе мобинг се огледа у недавању предмета у рад тужиоцу на 15 дана од премештаја. Умешачи истичу да је одлука о обустави прилива нових предмета тужиоцу донета у складу са устављеном праксом, да се приликом промене радног места или одласка у пензију, не дају нови предмети у рад на 2 – 3 недеље пре одласка. Код утврђења да је постојао већи број незавршених предмета, а тиме по мишљењу овог суда и код тужиоца и код чињенице да би новопримљени предмети у случају незавршења истих, морали бити пресигнирани на друге референте, оправдано је недавање нових предмета у рад од момента потврде да ће по предлогу првог умешача бити донето решење о премештају тужиоца. Стога у конкретном случају не постоји ни синдром тзв. „празног стола“ као вид узнемирања.

Тужилац истиче и да је први умешач на њу викао у њеној канцеларији, својој канцеларији и пред другим запосленима. Сва саслушана лица потврђују да први умешач гласно прича, при чему сведок [REDACTED] истиче да начелник уме да повиси тон, сведок [REDACTED] истиче да је начелник умео према запосленима да се обраћа повишеним тоном, у афекту, „ми га као таквог знамо“, док сведок [REDACTED] говоре о својој конфликтној ситуацији са првим умешачем, при чему је сведок [REDACTED] истакла да јој се начелник тада обратио повишијим тоном него иначе, а сведок [REDACTED] да када је рекла начелнику да ће изаћи раније, да јој је рекао да га не зајашава, да му је доста зајашњавања, након чега истичу да се услед тога, сведок [REDACTED] „поподне лоше осећала“ и обратила лекару, а сведок [REDACTED] да се „јако узрујала“, али да је своју намеру ранијег изласка са посла реализовала. Неспорно је да вика и повишени тон нису примерени радном окружењу не само у односу претпостављених према осталим запосленима, већ ни обрнуто, а ни између самих запослених. Међутим, да би овакав вид понашања представљао злостављање по самој формулацији чл. 6 ст. I Закона, потребно је да се понавља, да има за циљ или представља повреду достојанства, угледа и интегритета запосленог, да изазива страх, ствара непријатно окружење и доводи до изолације запосленог. Тужилац тврди да је као резултат дуготрајне изложености стресу, понижавању и омаловажавању доживела депресију, о чему је као доказ доставила извештај лекара специјалисте од 27.10.2016. године, са констатованом дијагнозом депресија. Међутим, из садржине истог произилази да је депресија последица промене радног места у јуну, дакле, након пријема другог решења по њеној жалби, па у ситуацији искоришћене формулација у поступку посредовања да жели да се врати на претходно радно место, не може се прихватити да је рад до 22.04.2016. године, а тиме и однос са сва три претпостављена, доживела као једну од последица определjenih чл. 6 ст. I Закона, јер у супротном, по мишљењу овог суда, не би изразила жељу за враћањем на то радно место. Из изјашњења сведока [REDACTED] и [REDACTED] да су се сви запослени обраћали умешачима са исказном реченицом „ја одох“ што је чинила и сам тужилац, уз закључак заснован на свим изведенim доказима да је повишен тон првог умешача у највећем броју случајева

био везан за изостанак запосленог са посла, о чему није био или није био благовремено обавештен и уз прихваћену тврђу првог умешача и другог умешача да му се тужилац у комуникацији обраћала са игнорисањем, при чему и сам тужилац истиче да кад први умешач на њу почне да виче и не снизи тон, она изађе из канцеларије и код изјашњења сведока [REDACTED] да је након конфликта са њом сазван састанак на коме је први умешач од запослених тражио „да се узбилье“, не може се прихватити став тужбе да су испуњени услови из чл. 6 за пружање судске заштите, јер је по уверењу овог суда описан начин обраћања, осим потребом увођења радне дисциплине, узрокован малим бројем запослених, који су „ту по годинама и по стажу“ и једни другима се обраћају са „ти“. Таква атмосфера у радном окружењу неминовно доводи до еластичне границе професионалног и приватног односа, која у ситуацији потпуног уважавања жеља запослених не доводи до проблема у комуникацији са непосредно претпостављенима, али може довести до проблема са даље надређенима, а у ситуацији настојања да се уреди радна дисциплина, доводи до нездовољства. Ако у претходним календарским годинама није било константног поштовања радне дисциплине и придржавања начела прописаних чл. 14 Кодекса, уз прихваћену тврђу сведока [REDACTED] да су одувек постојали запослени који више и они који мање раде, то увођење реда у функционисање службе, неминовно доводи до могућег проблема, а што је додатно проузроковано и нефлексибилношћу запослених.

У реферату тужбе се наводи и да је тужилац претрпела зlostављање и у поступку посредовања указивањем на одсуство равноправности и једнакости, фаворизовање овде умешача и окончање поступка обуставом истог доношењем одлуке по протеку законског рока. Закон о заштити о зlostављању на раду је увео институт посредовања и предвидео је могуће окончање поступка обуставом истог, услед чега се окончање поступка без потврде тачности навода подносиоца захтева, не може сматрати зlostављањем. Тужилац саслушана у својству парничне странке истиче да је посредник унео у записник све оно што је говорила, али да је приликом израде решења „све изокренуо“ чиме чини нејасним да ли се наводи у реферату тужбе односе на зlostављање од посредника који није означен као зlostављач или на фаворизовање овде умешача. Окончање сваког поступка супротно захтеву неког од учесника, неминовно води ка ставу о фаворизовању овог другог, а што у конкретном случају, из садржине решења посредника од 03.11.2016. године, не произилази. Тужилац указује и да су први и трећи умешач имали непримерене коментаре у смислу радног места тужиоца, који су наводно изнети иронично. О реченици „софицирање радно место где ће инжињерски потенцијал тужиоца доћи до пуног изражавања“ и да тужиоца треба поставити за начелника службе или директора Завода, изјашавали су се и тужилац и умешачи саслушани у току поступка, при чему сви умешачи истичу да је определење радног места извршено у контексту тражене самосталности и одговорности од стране тужиоца, те да је „софицирање радно место“ определено са инжињерске позиције, без било какве ироније и цинизма. Како сама тужилац истиче да посредник на ироничан тон и смех није имао коментар, а тачност навода не произилази из решења где је описан заједнички састанак свих учесника посредовања, при чему из садржине истог произилази да је исти протекао у непријатној и жучној расправи, не може се извући закључак о тачности навода тужиоца, јер „непријатна и жучна расправа“ подразумева најмање два активно

супротстављена учесника, што даље значи и да било који од њих не може бити објекат, већ је исти субјекат расправе, што даље упућује на закључак о неоснованости навода тужбе и у овом делу.

Битно обележје мобинга је намера, а код утврђења суда да су све радње које су у реферату тужбе описане као злостављање, предузете не у намери злостављања већ у функцији организације рада, то тужбени захтев није основан, због чега је одлучено као у ставу један и два изреке.

Суд је ценио и све остале изведене доказе и наводе странака, али оцењује да су исти без утицаја на одлуку у овој правној ствари, услед чега су одбијени остали доказни предлози на припремном рочишту.

Одлука о трошковима поступка донета је сходно одредби чл. 153, 154 и 163 ЗПП-а, па су туженом као странци која је успела у поступку признати трошкови за заступање на седам одржаних рочишта по 18.000,00 динара, првом и трећем умешачу као солидарним повериоцима трошкови за састав једног поднеска од 7.2.2017. године и жалбе на решење суда од 13.01.2017. године, у износу од по 33.000,00 динара, имајући у виду да је састав поднеска и жалбе извршен за 3 умешача, за приступ пуномоћнику на седам одржаних рочишта по 27.000,00 динара, када је пуномоћник заступао 2 умешача, а другом умешачу трошкови поступка за заступање на седам одржаних рочишта по 18.000,00 динара, сходно Тарифном броју 14 важеће АТ, без досуђивања камате на трошкове поступка, јер иста није тражена, крећући се у границама определjenog захтева према одредби чл. 3 ст. 1 ЗПП-а.

Првом и трећем умешачу нису признати трошкови за састав осталих поднесака, јер се по ставу овог суда не ради о трошковима који су били оправдани ради вођења парнице, у истима се понављају наводи из поднеска од 7.2.2017. године, а који су могли бити изнети и непосредно на расправи, с обзиром да су умешачи све време поступка били заступани од стране ангажованог пуномоћника који је приступао на рочишта, а за иста је умешачима призната припадајућа накнада за заступање.

ПРАВНА ПОУКА: Против ове пресуде може се изјавити жалба Апелационом суду у Крагујевцу у року до 15 дана од дана пријема а преко овог суда.